

Format Persoonlijke Wegwijzer

Aan de slag met Maatschappelijke Bewustwording

Propallia werkt aan het vergroten van de maatschappelijke bewustwording over wat palliatieve zorg is en wat het voor iemand kan betekenen. Het is belangrijk dat meer mensen weten wat palliatieve zorg is, en praten over wat zij belangrijk vinden in het leven én bij de dood. Als mensen weten wat palliatieve zorg kan betekenen, en delen wat ze belangrijk vinden, kunnen mensen de zorg krijgen die bij hen past.

Met behulp van een Persoonlijke Wegwijzer delen we informatie in onze netwerken Palliatieve Zorg. Bijvoorbeeld over Laatste Wensen boekjes. Deze informatie verspreiden we via de nieuwsbrieven van de netwerken, bijvoorbeeld zo:

[Pal voor u- Wensboekje 'Zo denk ik erover'- Vereniging Transmurale Zorg](#)

Ik wens je... een goed wensenboekje én een goed gesprek!

Wat vandaag is, kan morgen anders zijn

Als iemand een ernstige ziekte heeft en niet meer beter wordt, komt er veel op die persoon af. Om goed na te denken over wat dan belangrijk is, kan gebruik gemaakt worden van een (laatste) wensenboekje. Er zijn in Nederland veel verschillende wensenboekjes beschikbaar, zowel online als op papier. We wijzen je graag de weg.

Wat is een wensenboekje?

Een wensenboekje helpt met het vastleggen van wensen rondom het levenseinde. Een wensenboekje biedt ideeën voor gesprekken, tips maar ook structuur, rust en inzicht. In de meeste wensenboekjes worden bijvoorbeeld wensen vastgelegd over behandeling en verzorging, over afscheid nemen en de uitvaart.

Een goed wensenboekje, een goed gesprek

Naast het opschrijven van wensen is het ook belangrijk om daarover te praten met naasten en artsen. Zo weten zij het best wat bedoeld wordt met de wensen. Ook belangrijk: als er iets verandert in de wensen, dan moet dit opnieuw met naasten en artsen besproken worden.

Perspectieven op de wensenboekjes

Esther ten Brink, lid van Patiënten- en Naastenraad van Propallia, heeft de wensenboekjes aan de hand van een checklist bekeken. Haar bevindingen: “Ik ben zelf ongeneeslijk ziek en was zeker in de eerste periode na mijn diagnose op zoek naar informatie en houvast. De keuze van het wensenboekje hangt af van het moment dat je in je ziek zijn op zoek gaat naar een wensenboekje. Ik ben het meest geholpen door het boekje ‘Zo denk ik erover; mijn wilsverklaring voor zorg en behandeling in de toekomst’. Het boekje brengt alle belangrijke keuzes bij elkaar. Goed gestructureerd en overzichtelijk, helder van opzet. Werkt goed met bulletpoints bij alle onderwerpen waardoor het eenvoudig in te vullen is en toch heel volledig kan zijn. Dat geeft rust.”

Sven Zeilstra, programmaleider van Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden, deed voor zijn regio ook onderzoek naar de wensenboekjes. Het netwerk heeft nadrukkelijk een rol in de regionale informatievoorziening over palliatieve zorg. Het netwerk adviseert het gebruik van een wensenboekje als hulpmiddel voor keuzes en gesprek. Sven: “Vanwege de compleetheid ben ik enthousiast over het boekje ‘Zo denk ik erover; mijn wilsverklaring voor zorg en behandeling in de toekomst’. Belangrijker dan het boekje zelf is denk ik nog het in gesprek gaan met naasten en artsen. Er zijn ook goede gratis wensenboekjes beschikbaar, zowel op papier als digitaal. Gelukkig hoor ik in de regio steeds vaker dat wensenboekjes gebruikt worden”.

Wim Jabroer, huisarts in het Laakkwartier Den Haag adviseert zijn patiënten regelmatig om een wensenboekje te gebruiken: “Voor mensen in de laatste fase in het leven is het vaak moeilijk om met naasten en hulpverleners het gesprek aan te gaan over wat belangrijk voor hen is in die fase. Een boekje met handvatten om kenbaar te maken wat je wensen en verwachtingen zijn kan veel duidelijk maken en een aanzet zijn voor een goed gesprek. Een gesprek of een geschreven tekst geeft een patiënt in de laatste fase meer regie over wat hij of zij nog wil of vooral ook niet meer wil”.

Meer informatie

Boekje bestellen
Voor patiënten & naasten
Voor zorgverleners

[Zo denk ik erover \(wilsverklaring\) - Pal voor U](#)
[Wensen vastleggen \(overpalliatievezorg.nl\)](#)
[Patiënteninformatie - Palliaweb](#)